

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПЕТТИ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

за допуштеноост

Жалба бр. 49619/06

Мемаил МАМУДОВСКИ против Република Македонија

***Напомена:** Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.*

Европскиот Суд за човекови права (Петти оддел) заседавајќи на 10 март 2009 година во Совет составен од:

Rait Maruste, *Претседател*,
Karel Jungwiert,
Renate Jaeger,
Mark Villiger,
Isabelle Berro-Lefèvre,
Zdravka Kalaydjieva,
Мирјана Лазарова Трајковска, судии и
Claudia Westerdiek, *секретар на советот*

Имајќи ја во предвид жалбата, поднесена на 21 септември 2006 година,

Имајќи ја предвид одлуката да и се даде приоритет на споменатата жалба, согласно член 41 од Деловникот на Судот.

Имајќи ја во предвид декларацијата поднесена од страна на Владата на 15 септември 2008 година, со барање до Судот да ја тргне жалбата од листата на нерешени предмети,

Расправајќи, одлучи како што е наведено подолу:

ФАКТИ

Жалителот, г-дин Мефаил Мамудовски, е македонски државјанин кој е роден во 1973 година и живее во селото Подгорци, во Република Македонија.

А. Околности на случајот

Фактите на предметот, онака како што беа претставени од Жалителот можат да се сумираат на следниов начин:

На 4 Октомври 2004 година, Основниот суд Куманово (“судечкиот суд“) утврдил дека Жалителот, кој бил осуден во отсуство, г-дин Д.М. и г-дин М.Е. се виновни за тргување со дрога и ги осудил на казна затвор од 5 до 7 години. Жалителот бил осуден на најдолгата казна. Судот нашол дека, тие го сториле делот со здружување, имено дека, г-дин Д.М. и г-дин М.Е. натовариле 20 кг хероин во камион во Република Македонија, со намера понатаму да го продадат во Италија, каде што Жалителот имал постојано место на живеење. Вината

на Жалителот била утврдена врз основа на исказите дадени од страна на г-дин М.Е. во истражната постапка и во текот на судењето во врска со неговата улога во кривичното дело. Г-дин Д.М. негирал дека го познава Жалителот.

Жалителот, кој бил законски застапуван, успеал во своето барање за повторување на постапката, по неговото враќање во Република Македонија.

На 23 Март 2006 година, судечкиот суд ја укинал својата одлука од 4 Октомври, го осудил Жалителот за трговија со дрога и ја досудил истата пресуда. Ги сослушал Жалителот и г-дин Д.М. Го одбил барањето за сослушување на г-дин М.Е. и негово соочување со г-дин Д.М.

Жалителот се жалел на основите, помеѓу другото, дека, судечкиот суд го одбил неговото барање за сослушување на г-дин М.Е., иако, неговата вина била заснована единствено на исказот на М.Е.

На јавната расправа одржана на 16 јуни 2006 година, Апелациониот суд во Скопје ја одбил жалбата на Жалителот и ја потврдил одлуката на судечкиот суд. Истиот нашол дека, сведочењето на г-дин М.Е. било јасно и доследно, и дека, тој ги опишал во детали точните периоди на настаните и ја потврдил улогата на осудениот во кривичното дело.

Предлогот за повторување на постапката од Жалителот бил конечно одбиен од Апелациониот суд во Скопје на 17 јуни 2008 година.

Б. Релевантно домашно законодавство и судска пракса

1. Закон за кривична постапка ("Закон")

Врз основа на член 403 од Законот, јавниот обвинител "може" да бара заштита на законитоста против правосилна судска одлука.

Согласно членот 406 став 1 од Законот, судот може да се ограничи во повторното разгледување на наводните повреди на кои се повикува подносителот на барањето.

Членот 408 став утврдува дека, доколку барањето е основано, судот или ќе ја преиначи правосилната одлука, или ќе ги укине

во целост или делумно одлуките на судечкиот суд и на Апелациониот суд, или само одлуката на Апелациониот суд, и предметот ќе го врати на повторно одлучување до првостепениот суд или до Апелациониот суд, или само ќе ја утврди повредата на законот.

Членот 409 утврдува дека, доколку при решавањето се јави значително сомневање за решителните факти утврдени во одлуката против која е поднесено барањето и заради тоа е неможно да се одлучи по барањето, судот ќе ја укине таа одлука и ќе нареди да се преотвори постапката пред истиот или друг првостепен суд.

Членот 411 ставовите 1 и 2 предвидуваат дека, лицето правосилно осудено на казна затвор може да поднесе барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда (во натамошниот текст “барање за вонредно преиспитување”). Барање за вонредно преиспитување може да се поднесе во рок од 30 дена од денот кога обвинетиот ја примил правосилната пресуда.

Врз основа на членот 412, за барањето за вонредно преиспитување одлучува Врховниот суд.

Согласно членот 413 став 1 точка 3, барањето за вонредно преиспитување може да биде поднесено поради повреда на правото на осудениот на одбрана од судечкиот суд или повреда на одредбите од кривичната постапка во жалбената постапка, ако таа повреда била од влијание врз донесувањето на правилна пресуда.

Членот 414 ставовите 1 и 5 предвидуваат дека, барањето за вонредно преиспитување можат да поднесат осудениот и неговиот бранител. Судечкиот суд или судот кој одлучувал по барањето за вонредно преиспитување може да го одложи или прекине извршувањето на правосилната пресуда.

Членот 415 пропишува, помеѓу другото, дека членовите 406, 408 став 1 и 409 од Законот се применуваат во поглед барањето за вонредно преиспитување.

2. Судската пракса на Врховниот суд

а) Врховниот суд го прифатил барањето за вонредно преиспитување на осудениот и наредил повторно судење врз основа на тоа дека, законот бил применет крајно погрешно. Судот побарал преиспитување на доказите и повторно утврдување на фактите (*Квп.бр.52/1998* од 28 април 1998 година и *Квп.бр.143/1999* од 5 октомври 1999 година).

б) Лицето било осудено, во прва и втора судска инстанца, за превземање на три дејствија кои предизвикале верска и етничка нетрпеливост. Врховниот суд одлучил делумно во корист на осудениот и исклучил два од основите врз основа на кои тој бил осуден. (*Квп.бр.191/2005* од 13 Септември 2005 година).

ЖАЛБЕНИ НАВОДИ

Жалителот се жалел согласно членовите 5 и 6 од Конвенцијата дека, неговото право на одбрана било повредено, бидејќи домашните судови го одбиле неговото барање за сослушување на сведоците во негова корист, особено на г-дин М.Е., чие сведочење било одлучувачко за неговата осуда.

ПРАВО

Судот потсетува дека, правилото за искористување на домашните правни лекови согласно членот 35 став 1 од Конвенцијата ги обврзува Жалителите првенствено да ги искористат правни лекови кои се нормално достапни и соодветни во домашниот правен систем кои им овозможуваат соодветна исправка на наводните повреди на нивните права. Членот 35 став 1 исто така бара, жалбите чија намера е дополнително да се поднесуваат пред Судот, претходно треба да се достават до соодветен домашен орган, барем во суштина и во склад со барањата утврдени во домашното право, но не дека тоа регресно право може да биде преку правен лек кој е несоодветен или неефективен (види *Јашар против Република Македонија*, бр.69908/01, 19 јануари и 11 април 2006 година, и референците цитирани таму).

Единствените правни лекови кој според членот 35 од Конвенцијата е потребно да бидат искористени се оние кои се однесуваат на наводните повреди и кои се истовремено, достапни и соодветни. Постоенето на ваков правен лек мора да биде со соодветна сигурност, не само во теоријата туку и во праксата, кои доколку не се искористат преставуваат недостаток на пристапност и ефективност (види *Akdivar u drugi protiv Turcija*, 16 септември 1996 година, параграф 66, *Извештај за пресуди и одлуки 1996-IV*).

Имајќи ги во предвид соодветните одредби од Законот, Судот смета дека, барањето за вонредно преиспитување е потребно да се гледа, со сигурност, како ефективен правен лек согласно значењето на членот 35 од Конвенцијата. Постои и веќе утврдена домашна судска пракса која ја потврдува неговата ефективност (види “Релевантно домашно законодавство и судска пракса“, погоре). Во судската пракса е утврдено дека, кога одредено лице е осудено со правосилна пресуда и се наоѓа во затвор, барањето за вонредно преиспитување до Врховниот суд им дава можност на оштетените лица преку доставување на барања за тоа дека, било повредено нивното право на одбрана или дека, процесните права не биле почитувани во жалбената постапка. Понатаму во постапување по однос на барањето, Врховниот суд има можност да ја исправи неправдата, како и да побара да се земат во предвид барањата и може да ги поништи, делумно или целосно, пониските судски одлуки, може да го врати предметот на повторно одлучување, и може мериторно да одлучи.

Судот смета дека, барањето за вонредно преиспитување претставува дел од веќе утврдената процесна заштита. Согласно членот 411 и 413 од Законот, барањето претставува нормална жалбена постапка пред Врховниот суд со соодветни вообичаени последици и со ограничен обем. Овој правен лек, заради тоа мора да се разликува од барањето за заштита на законитоста предвидено во член 403 од Законот, кој потпаѓа под дискреционата волја на јавниот обвинител (види, *mutatis mutandis*, *Димитровска против Република Македонија*, бр.21466/03, 30 септември 2008 година).

Во конкретниот случај, Судот забележува дека, Жалителот бил осуден и сместен во затвор. Барањето за вонредно преиспитување поднесено против правосилната пресуда од 16

јуни 2006 година само ја потврдила неговата осуда. Неговите жалбени наводи согласно членот 6 од Конвенцијата се, во основа, исти како и неговите наводи кои ги истакнал врз основа на членот 413 став 1 алинеја 3 од Законот.

Според тоа, неискористувајќи го барањето за вонредно преиспитување, жалителот пропуштил да ги искористи домашните правни средства, и следствено жалбата мора да биде отфрлена врз основа на членот 35 ставовите 1 и 4 од Конвенцијата.

Од тие причини, Судот едногласно

.

Ја прогласи жалбата за недопуштена.

Claudia Westerdiek
Секретар

Rait Maruste
Претседател